

3. Радионова Л. А. Белоус Д. В. Бренд как ключевой элемент стратегии развития города. Місто. Культура. Цивілізація: міжнародний контекст : матеріали міжнар. наук.-теорет. інтернет-конф., Харків, квітень 2019 р. / [редкол. : М. К. Сухонос (відпов. ред.) та ін.]; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. С. 120–122.

СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ СОЦІАЛЬНОЇ ЗГУРТОВАНОСТІ РЕГІОНУ

Л. О. РАДІОНОВА канд. філос. наук, доц.,
доц. кафедри філософії і політології

А. А. ХМЕЛЄВСЬКА студентка

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна*

Актуальність дослідження соціальної згуртованості обумовлена соціальною напруженістю, відсутністю стабільної зайнятості, суттєвою поляризацією населення за економічним статусом, проблемами демографії, криміналізацією. Соціальна ізоляція неадаптованих груп призводить до динаміки процесів нерівності, що не дозволяє створити рівний доступ до ресурсів, які визначають якість життя. Згуртоване суспільство відрізняється балансом культури і соціальної структури, зберігає стабільність, поки деструктивна поведінка не загрожує інтеграції.

Залучення концепту згуртованості дозволяє аналізувати не тільки установки і цінності спільноти, а й механізми досягнення солідарності, за допомогою нормативних вимог і інститутів, що перешкоджають маргіналізації та ізоляції соціальних груп (інвалідів, безробітних, пенсіонерів). Так, Л. О. Радіонова при аналізі соціальної згуртованості в якості концепції соціального розвитку міста, розглядає її націленість на соціокультурну інтеграцію, згладжування бар'єрів всередині міста з метою підвищення його сталого розвитку [1].

Прийняття та розуміння суспільних інтересів, вміння свідомого здійснення самостійної діяльності виражається в соціальній активності. Під «Активністю» в даному випадку мається на увазі можливість і бажання розвитку і навчання, «пасивність» протиставляється як переважне прагнення до соціальних гарантій [2, с. 21]. Важливо, що соціальна активність проявляється як здатність не тільки адаптуватися до зовнішнього середовища, а й змінювати його під свої інтереси. Виділення готовності до виконання соціально значимої діяльності, безумовно, є важливим для аналізу соціальної активності особистості.

Системний підхід до розкриття цілісності соціальної активності дозволив визначити її як вищу форму активності людини, здатність діяти свідомо, змінюючи навколишню дійсність. Так, Радіонова Л. О. зазначає, що процес

соціального розвитку міста неможливий без широкого залучення міських спільнот, без розвитку нестандартних форм соціальної активності [3].

У той же час, високий рівень соціальної активності ще не передбачає беззастережне слідування інтересам соціуму і прийняття його цінностей. Показники соціальної активності в практиці управління соціальним розвитком характеризуються через підвищення ефективності зворотного зв'язку від населення до суб'єктів управління, раціоналізації взаємодії суб'єктів соціальної дії і управлінських рішень, підвищення їх обґрунтованості щодо інтересів і потреб соціальних груп.

Певним складним індикатором, який служить для оцінки подій в структурі соціальної згуртованості регіону, є соціальна справедливість. Соціальна справедливість аналізується з позиції сприйняття людьми реалізації базисних соціальних прав, володіння реальними можливостями розвитку своїх здібностей, можливості забезпечення задоволення потреб.

Література:

1. Радионова Л. А., Радионова О. Н. Бустеризм как стратегический менеджмент города для привлечения инвестиций и туристов. *Професійний менеджмент у сучасних умовах розвитку ринку*: Матеріали доповідей VIII науково-практичної конференції міжнародною участю (1 листопада 2019 р.). Харків : Монограф, 2019. С. 135-138.

2. Масалимов А. «Активное гражданство» как стратегия современной социальной политики. *Вестник КазНУ*. 2010. № 2 (35). С. 21-23.

РОЗВИТОК КЛАСТЕРНИХ УТВОРЕНЬ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Д. О. СЕРЬОГІНА, канд. екон. наук, доц,
доц. кафедри менеджменту і публічного адміністрування
*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, Україна, м. Харків*

Сталий розвиток є однією з основних і найважливіших цілей світової політики. Проведені дослідження показують, що сталий розвиток стає все більш важливим у свідомості країн ЄС, що можна розглядати крізь призму реалізованих проєктів. Існування кластерів сприяє розумнішому та сталому розвитку, допомагаючи досягти технологічних та наукових успіхів, розробляючи нові технології для галузей, що розвиваються, створюючи новий діловий простір, залучаючи великі технологічні компанії та місцеві фірми. Крім того, кластери беруть активну участь у сталому розвитку, оскільки вони сприяють створенню знань, спільному навчанню, передачі технологій, а також співпраці та стійким інноваціям. Нарешті, кластери сприяють вдосконаленню малих та середніх підприємств та заохочують до участі зацікавлені сторони у процеси сталого розвитку.

Стосовно розвитку кластерних утворень у Харківській області можна зробити наступні висновки: